

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH.

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II, VÁCL. NÁM. 28. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 20 K I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO 2 K.

ROČNÍK II.

V PRAZE, V ŘÍJNU 1920.

ČÍSLO 6.

Právnická fakulta v Bratislave. *)

Napriek najúsilnejšiemu nahlianiu na povolané kruhy nebolo možno dosiahnuť v tejto veci ani najmenšieho pokroku. P. vládný referent Štefánek omlúva sa nedostatkom kompetencie. P. odborový prednosta dr. Vlček hovorí, že nemôže ničoho urobiť. P. odborový rada dr. Sommer zase poskytuje výhl'ady, že k vybudovaniu právnickej fakulty slovenskej bude možno prikročiť v najlepšom prípade až za päť—šesť rokov. Podľa jeho názoru musí sa s tým počkať, až nám dorastú na slovo vziaté vedecké sily, ktorých dl'a neho dnes ani v Čechách nielo dost.

Nesdielame úsudok dra Sommera. Lebo českého romanistu, kanonistu, kriminalistu a prípadne slovenského civilistu by sme mašli. A ostatné predmety by mohli byť dočasne aspoň prelegované, kým sa vyskytnú vedecky graduované sily. Jestli by stolice citovaných zkúškových predmetov nemohly byť ihneď professormi obsadené, ale len lektormi, k vôli pedagogickej záruke mohla by mládež za čas odbývať zkúšky v Prahe, alebo v Brne. Len dobrej vôle treba. Slovenské prislovie hovorí, že dobrá vôľ'a koláče jieda.

Veď aj pražská univerzita česká vznikla z podobných počiatkov. Ba aj sama Republika vyriastla z jadra pôvodne malého. A keby sme boli čakali s jej sriadením, až budeme mať všetky inštitúcie a osoby prvej jakosti pohotove, — ešte ani dnes by jej nebolo.

Na bratislavskej fakulte právnickej, — jedinej to na širom Slovensku, — neodznelo posiaľ jediného slovenského slovo. Zákonom a nariadeniam našim sa vôbec nevyučuje. Zato ale mimuciózne sa prednáša a zkúša maďarské štátne právo, kráľ'ovská moc maďarská, nauka a maďarské zákony o integrite územia koruny svätoštefanskej atď. A mnohí slovenskí šuhajci, ktorí zo študijno-technických alebo hmotných dôvodov nemôžu študovať v Prahe alebo v Brne, musia konať zkúšky z uvedených maďarských špecialít. Korunou situácie je, že celý vecný a osobný náklad fakulty nesie Republika Československá.

Pokiaľ vieme, i denná tlač upozorňovala už na tieto

neudržateľné pomery, — avšak jako vidíme, — posiaľ bez výsledku.

Nový školský rok je pred dvermi, a nevidno žiadnych priprav, ktoré by nasvedčovaly, že sa má začať slovensky prednášať.

Pýtame sa pána ministra Habrmana a pána štátneho tajomníka Drtinu: čím nazvať tento stav, a kde sa dovoľávať pomoci?!

Dr. Gustav Švamberg:

Sjednocení obchodního práva československého a nejdůležitější rozdíly platného obchodního práva slovenského od práva českého.

(Pokračování.)

18. **Obchodní dohodyce.** (§ 1. zák. ze 4. dubna 1875 č. 68 ř. z. obsahující nyní platné články 66—84c našeho obchodního zákona a čl. 272. č. 4. našeho obch. zák.: §§ 534.—548. slov. obch. zák.)

Zásadní nazírání obou práv na instituci obchodních dohodců je, jak plyne již z odstavců II. A 1 c, II. A 7 g a II. β 1 b γ tohoto pojednání, odlišné. Naše právo, majíc voliti mezi systemem t. zv. úředních obchodních dohodců a systemem soukromých obchodních dohodců, nerozhodlo se bezpodmínečně ani pro jeden, ani pro druhý system, nýbrž přijalo t. zv. system smíšený. Vyřešilo pak otázku tu tím způsobem, že uznalo vedle sebe obojí druh obchodních dohodců, tedy i úřední i soukromé obchodní dohodyce. Kdežto však právní poměry úředních obchodních dohodců zevrubně upravilo články 66.—84. obch. zák., změnami později zvláštním zákonem o obchodních dohodcích čili sensálech z 4. dubna 1875 č. 68 ř. z., neupravilo vůbec právní poměry soukromých dohodců, uznávajíc toliko mlčky jejich existenční oprávnění článkem 272. č. 4 obch. zák. Naproti tomu slovenské obchodní právo v souhlasu s novějším evropským obchodním zákonodárstvím rozhodlo se bezpodmínečně pro system soukromých obchodních dohodců a

*) Z časopisu »Právní Obzor«, ročník III., seš. 1.